

Łódź, dnia 8 maja 2021 roku

Pan
Włodzimierz Frankowski
Wójt Gminy Góra Świętej Małgorzaty

WK – 602/25/2021

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Góra Świętej Małgorzaty¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2018-2020 dotyczące przede wszystkim: spraw organizacyjnych; zadłużenia; prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; prowadzenia rachunkowości; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; realizacji dochodów podatkowych i dochodów z majątku; wydatków na realizację zadań zleconych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji; ewidencji i inwentaryzacji majątku; udzielania pomocy finansowej innym jednostkom samorządowym; dochodów i wydatków w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie regulacji wewnętrznych

W załącznikach do zarządzenia nr 99/2017 Wójta Gminy Góra Świętej Małgorzaty z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy w Górze Świętej Małgorzaty, zaniechano sporządzenia wykazu i określenia zasad funkcjonowania kont dla ewidencji podatkowej oraz określenia dat rozpoczęcia eksploatacji, krótkiego opisu przeznaczenia, autora w odniesieniu do niektórych programów komputerowych, dopuszczonych do stosowania w systemie przetwarzania danych w Urzędzie Gminy Góra Świętej Małgorzaty, co naruszało

---

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 29 grudnia 2020 roku – 25 lutego 2021 roku. Protokół został podpisany w dniu 26 marca 2021 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i c ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217).

W zakresie kredytów i pożyczek

1. Stwierdzono przypadek niezachowania terminu spłaty wynikającego z zawartej umowy pożyczki. Powyższe stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 305), zgodnie z którym - wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w załączniku nr 8 do protokołu kontroli.
2. Analiza dokumentacji źródłowej dotyczącej udzielonych w latach 2018 -2019 pożyczek z budżetu Gminy Góra Świętej Małgorzaty wykazała, że jednostka zaniechała weryfikacji terminowości zwrotu pożyczki udzielonej na podstawie umowy nr 1/2019 z dnia 29 marca 2019 roku w kwocie 21.576,93 zł dla Stowarzyszenia Gminnej Orkiestry Dętej w Górze Świętej Małgorzaty. Zwrot pożyczki miał nastąpić w terminie 7 dni od dnia refundacji środków otrzymanych od podmiotu dotującego. Powyższe nie skutkowało naliczeniem odsetek ustawowych za opóźnienie, które zgodnie z postanowieniami umowy miały zostać naliczane od dnia upływu terminu płatności do dnia zwrotu pożyczki. Ponadto Stowarzyszenie nie zostało pisemnie poinformowane o wykluczeniu z ubiegania się o kolejną pożyczkę w okresie 5 lat, stosownie do postanowień zarządzenia nr 79/2018 Wójta Gminy Góra Świętej Małgorzaty z dnia 12 października 2018 roku. Wskazana sytuacja oznaczała naruszenie zapisów zawartej umowy, ww. zarządzenia oraz art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Nie zachowano wymaganego przepisami terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych prowadzonych dla: budżetu Gminy oraz Urzędu Gminy za 2018 rok i 2019 rok, wynikiem czego była możliwość wprowadzania dodatkowych zapisów do ksiąg rachunkowych po sporządzeniu sprawozdań finansowych za wskazane okresy sprawozdawcze. Powyższe naruszało art. 12 ust. 4 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność, powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy. Zamknięcia ksiąg rachunkowych za

2018 rok i za 2019 rok dokonano w trakcie prowadzonej przez inspektorów RIO kontroli.

2. W zakresie ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych, dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz zachowania ciągłości sald stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - ujęcie w urządzeniach księgowych operacji gospodarczej dotyczącej zakupionego na potrzeby Urzędu Gminy pozostałego środka trwałego, tj. telefonu bezprzewodowego na stronie Wn konta 401 - Zużycie materiałów i energii, w korespondencji z kontem 101 - Kasa. Powyższe było sprzeczne z postanowieniami regulacji wewnętrznych w przedmiotowym zakresie, z których wynikało, że bez względu na wartość pozostałych środków trwałych, księgi inwentarzowe prowadzi się dla aparatów telefonicznych cyfrowych i bezprzewodowych;
  - stwierdzono przypadki ewidencjonowania w księgach rachunkowych zdarzeń gospodarczych na podstawie dowodów księgowych niespełniających wymogów określonych art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, a mianowicie operacje w zakresie przepływu środków na rachunku bankowym ujmowano na podstawie wyciągów bankowych, które nie zawierały informacji w zakresie sposobu ujęcia zdarzenia w księgach rachunkowych. Przedmiotowe wskazanie umieszczano na „potwierdzeniu wykonania operacji”, wygenerowanym z systemu bankowego;
  - stwierdzono przypadek niezgodności - na dzień 8 października 2020 roku - salda po stronie Wn konta 130-26 wynikającego z ewidencji księgowej i salda końcowego dowodu bankowego.
3. Stwierdzono błędne ewidencjonowanie na kontach syntetycznych organu operacji gospodarczych w zakresie zwrotu niewykorzystanych środków z tytułu dotacji. Operacje ujmowano na stronie Wn konta 901 - Dochody budżetu, w korespondencji z kontem 133 - rachunek budżetu (strona Ma), bez zastosowania równoległego ujemnego zapisu technicznego po obu stronach konta 901. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), w których ustawodawca wskazuje, że na stronie Ma konta 901 ujmuje się dochody budżetu: 1) na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222; 2) na podstawie sprawozdań innych organów w zakresie dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 224; 3) z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224; 4) z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133; 5) pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, w korespondencji z kontem 133; 6) pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 133. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 przenosi się na konto 961.
4. Analiza tytułów zobowiązań zewidencjonowanych na koncie 240-1 - Pozostałe rozrachunki, w księdze głównej Urzędu Gminy w Górze Świętej Małgorzaty,

wykazała że na ww. koncie ujmowano operacje związane m.in. z dobrowolnymi wpłatami mieszkańców na budowę przydomowych oczyszczalni oraz wpłatami z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania zawartych umów. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

5. Stwierdzono naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 ze zm.), w związku z nieterminowym sporządzeniem miesięcznych sprawozdań jednostkowych Rb-28S dla Urzędu Gminy Góra Świętej Małgorzaty, za okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 30 czerwca 2019 roku oraz od początku roku do dnia 31 lipca 2019 roku.
6. Operacje finansowe w zakresie dochodów z tytułów dzierżawy i najmu składników majątkowych ewidencjonowano wyłącznie według podziałki klasyfikacji budżetowej. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi - ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

W zakresie podatków i opłat lokalnych

1. W zakresie udzielania ulg w zapłacie podatku stwierdzono, że decyzja nr 3123.18.2019 z dnia 14 stycznia 2019 roku w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości oraz decyzja nr 3123.20.2019 z dnia 18 lutego 2019 roku w sprawie umorzenia zaległości w podatku rolnym - zostały wydane na podstawie wniosków podatników bez oznaczonej daty. Złożone wnioski nie posiadały także daty wpływu do organu podatkowego. Brak zamieszczenia daty wpływu wniosku do Urzędu Gminy stanowił naruszenie § 40 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 oraz § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r., nr 14, poz. 67 ze zm.).
2. Odnośnie złożonych przez podmioty deklaracji podatkowych na podatek od środków transportowych, stwierdzono że na deklaracjach brak było adnotacji pracownika organu podatkowego o sprawdzeniu poprawności zadeklarowanych danych pod względem formalno-rachunkowym, co daje podstawy do stwierdzenia, że organ podatkowy nie dokonał czynności

sprawdzających, wynikających z art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.).

W zakresie dochodów z majątku

1. Wójt Gminy nie ustalił planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, czym naruszył art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 ze zm.), zgodnie z którym - zobowiązany był określić na okres trzech lat, plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, w zakresie danych wskazanych w art. 25 ust. 2a ww. ustawy.
2. Stwierdzono nieprawidłowość w zakresie sporządzonej informacji o stanie mienia Gminy Góra Świętej Małgorzaty, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, polegającą na zaniechaniu wykazania dochodów wykonanych przez gminne jednostki organizacyjne, tj. Szkołę Podstawową w Sługach oraz Szkołę Podstawową w Górze Świętej Małgorzaty, ujętych w dziale 801, rozdziale 80101, §0750 - w kwocie 7.586,51 zł oraz w dziale 801, rozdziale 80110, §0750 - w kwocie 2.865,12 zł. Powyższe stanowiło naruszenie art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - w przedmiotowej informacji należy wykazać dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania.
3. W zakresie procedury oddania w najem lokalu użytkowego o pow. 30,80 m², znajdującego się w miejscowości Góra Świętej Małgorzaty, stwierdzono nieprawidłowość polegającą na zaniechaniu opracowania i podania do publicznej wiadomości wykazu obejmującego ww. lokal użytkowy przeznaczony do oddania w najem. Powyższe stanowiło naruszenie art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.
4. W okresie objętym kontrolą stwierdzono pojedyncze przypadki zaniechania podejmowania przez jednostkę czynności mających na celu wyegzekwowanie od najemców/dzierżawców gminnych nieruchomości kwot czynszu wynikających z postanowień zawartych umów wraz z należnymi Gminie odsetkami ustawowymi z tytułu nieterminowych wpłat. Wymóg naliczania i prowadzenia windykacji należności za nieruchomości udostępniane z zasobu gminy wynikał z art. 23 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Ponadto, zgodnie z art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1740 ze zm.) - jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie

poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

5. Analiza dokumentacji źródłowej dotyczącej udzielonych przez Gminę w latach 2018 – 2019 ulg w spłacie należności o charakterze cywilnoprawnym wykazała następujące nieprawidłowości:
- w roku 2018 na wnioski dłużników Wójt Gminy wydał trzy oświadczenia w przedmiocie umorzenia odsetek od zaległości z tytułu opłat za zużytą wodę. Wskazane wnioski (podania) nie zawierały udokumentowania trudnej sytuacji materialnej zainteresowanych, tj. w szczególności oświadczenia o sytuacji majątkowej, stosownie do wymogów określonych w § 5 ust. 2 pkt 2 uchwały nr 166/XLI/2010 Rady Gminy Góra Świętej Małgorzaty z dnia 15 października 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych, mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Góra Świętej Małgorzaty oraz wskazania organów do tego uprawnionych;
  - zaniechano czynności windykacyjnych w roku 2019 oraz w pierwszym półroczu 2020 roku w stosunku do dłużnika, który nie wywiązywał się z postanowień zawartych w oświadczeniu Wójta Gminy z dnia 29 października 2019 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległych należności z tytułu opłat za wodę i ścieki w kwocie 2.508,26 zł wraz z należnymi odsetkami wynoszącymi 122,07 zł. Powyższe było sprzeczne z treścią ww. oświadczenia, w którym wskazano, że w przypadku niedotrzymania terminu płatności przez dłużnika, odroczenie terminu płatności traci moc obowiązującą, zaś kwota zostaje ściągnięta przymusowo wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi.

W zakresie wydatków na realizację zadań zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych

Program współpracy Gminy Góra Świętej Małgorzaty z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 rok, przyjęty został uchwałą nr II/16/2018 Rady Gminy z dnia 7 grudnia 2018 roku, czyli z naruszeniem przepisów art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U z 2020 r., poz. 1057 ze zm.). Zgodnie z ww. przepisem - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5 ustawy, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy.

W zakresie kontroli wynagrodzeń pracowników

W wyniku kontroli wydatków na wynagrodzenia pracowników, stwierdzono że dokumenty znajdujące się w poszczególnych częściach akt osobowych pracowników nie były ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane, nadto brakowało pełnego wykazu znajdujących się w danej części akt osobowych dokumentów. Powyższe stanowiło naruszenie przepisu § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 roku w sprawie dokumentacji

pracowniczej (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2369), zgodnie z którym - oświadczenia lub dokumenty znajdujące się w poszczególnych częściach akt osobowych pracownika przechowywane są w porządku chronologicznym oraz numeruje; każda z części akt osobowych zawiera wykaz znajdujących się w niej oświadczeń lub dokumentów.

W zakresie udzielania zamówień publicznych

Stwierdzono, że w jednostce nie opracowano regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro. Należy wskazać, że zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, wydatki powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów; w sposób umożliwiający terminową realizację zadań; w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Realizacji powyższych zasad systemu finansów publicznych służą w szczególności przyjęte w jednostce sektora finansów publicznych procedury kontroli zarządczej, które powinny być dokumentowane – stosownie do standardów kontroli zarządczej (Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych – Dz.Urz.Min.Fin. z 2019 r., Nr 15, poz. 84). W ramach ww. procedur mieszczą się reguły wydatkowania środków publicznych, jeżeli z uwagi na wartość zamówienia nie znajdują w danym zakresie zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych.

W zakresie ewidencji składników majątku i inwentaryzacji

1. W zakresie ewidencji księgowej zwiększeń wartości majątku w 2019 roku ujawniono przypadki ujęcia w księgach rachunkowych Urzędu Gminy zdarzeń gospodarczych dotyczących zakupu licencji oprogramowania użytkowego MS Office, jako zwiększenia wartości zakupionych pozostałych środków trwałych, tj. na stronie Wn konta 013 - Pozostałe środki trwałe, w korespondencji z kontem 201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi - przez wartości niematerialne i prawne rozumie się, z zastrzeżeniem pkt 17 ww. ustawy, nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje. W myśl przytoczonych powyżej przepisów prawa, licencje powinny być zaewidencjonowane w księgach rachunkowych

Urzędu Gminy na stronie Wn konta 020 - Wartości niematerialne i prawne, w korespondencji z kontem 201.

2. Kontrolowana jednostka nie określiła stawek amortyzacyjnych dla wartości niematerialnych i prawnych. Do określenia zasad umarzania wartości niematerialnych i prawnych zobowiązany był kierownik jednostki, zgodnie z art. 4 ust. 1, 3 i 5 ustawy o rachunkowości.
3. W odniesieniu do inwentaryzacji w Urzędzie Gminy Góra Świętej Małgorzaty przeprowadzonej według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - zaniechano wydania zarządzenia w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji oraz ustalenia jej planu (harmonogramu) przez Wójta Gminy, czym naruszono § 7 obowiązującej w jednostce Instrukcji inwentaryzacyjnej;
  - przeprowadzenie w dniu 31 grudnia 2019 roku spisu z natury rzeczowych składników aktywów obrotowych przez dwóch członków zespołu spisowego, bez udziału osoby materialnie odpowiedzialnej. Powyższe nie spełniało wymogu § 9 ust. 4 Instrukcji inwentaryzacyjnej, w którym określono, że w przypadku, gdy osoba materialnie odpowiedzialna nie może być obecna przy spisie i nie wyznaczyła innej osoby zastępującej jej podczas spisu, zespół spisowy musi składać się z co najmniej trzech osób;
  - na arkuszach spisowych oznaczonych numerami 1/2019, 2/2019 i 3/2019 nie umieszczano klauzuli „spis zakończono na poz.”, co było wymagane przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi;
  - w zakresie udokumentowania czynności rozliczeniowych oraz poinwentaryzacyjnych stwierdzono m.in. brak sprawozdania zespołu spisowego dotyczącego przygotowania i przebiegu spisu z natury w polu spisowym oraz protokołu końcowego z inwentaryzacji, przeprowadzonej według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku. Powyższe stanowiło naruszenie art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych;
  - czynności inwentaryzacyjne w odniesieniu do gruntów ograniczono do sporządzenia w dniu 15 stycznia 2020 roku protokołu, w którym wskazano, że saldo jest realne i ustalone prawidłowo. Do przedmiotowego dokumentu załączono wygenerowane z ewidencji analitycznej prowadzonej dla środków trwałych, protokoły weryfikacji 11:3 oraz 11:7 - według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku, na których pracownik merytoryczny potwierdził zgodność salda ww. składników z mieniem komunalnym Gminy Góra Świętej Małgorzaty. Wskazane protokoły specyfikowały jedynie pojedyncze działki, bez wskazania dokumentów źródłowych na podstawie których Gmina stała się ich właścicielem. Powyższe nie spełniało wymogu art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. powiązania zapisów księgowych z dokumentami źródłowymi i udokumentowania wykonanych czynności inwentaryzacyjnych;
  - z inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych sporządzono w dniu 15 stycznia 2020 roku protokół weryfikacyjny, z treści którego wynikało, że saldo ww. aktywów jest realne i ustalone prawidłowo, załączając do niego jedynie wydruki wygenerowane z programu „Środki trwałe”, które przedstawiały stan zwiększeń oraz zmniejszeń majątku Gminy wraz

z informacją o stanie umorzenia za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, a także zestawienie pn. „Obroty Zakupów i zmian” za ww. okres, co nie spełniało wymogu art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. powiązania zapisów księgowych z dokumentami źródłowymi i udokumentowania wykonanych czynności inwentaryzacyjnych oraz wymogu określonego w § 11 ust. 3 Instrukcji inwentaryzacyjnej, w którym określono, że weryfikacja wartości niematerialnych i prawnych polega na porównaniu składników aktywów z posiadanymi umowami licencyjnymi, fakturami, sprawdzeniu poprawności wyceny, przyjętych stawek amortyzacji, prawa do korzystania i dalszej przydatności;

- protokół z przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych w budowie metodą weryfikacji sporządzony w dniu 15 stycznia 2020 roku nie potwierdzał prawidłowo przeprowadzonych czynności w tym zakresie, co było wymagane art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Czynności weryfikacyjne ograniczono do stwierdzenia, że salda ww. kont są realne i ustalone prawidłowo, załączając do przedmiotowego protokołu zestawienie pn. „Stany zadań Wg Kont-roboczy”, sporządzone za okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, wygenerowane z programu „Księgowość Budżetowa”, które odzwierciedlało jedynie stan ewidencji księgowej. Ponadto, powyżej opisane czynności w zakresie inwentaryzacji środków trwałych w budowie nie spełniały wymogu wynikającego z § 11 ust. 3 Instrukcji inwentaryzacyjnej, w którym wskazano, że weryfikacja środków trwałych w budowie polega na analizie zaewidencjonowanych kosztów pod kątem prawdopodobieństwa zaksięgowanych kwot z możliwym stanem zaawansowania budowy, sprawdzeniu z umowami, kosztorysami a w razie potrzeby dokonania oglądu placu budowy.

W zakresie zadań związanych z zapewnieniem opieki bezdomnym zwierzętom

1. Stwierdzono, że kontrolowana jednostka przed zawarciem dnia 2 stycznia 2018 roku umowy nr 4/2018 z Firmą Usługową „HERKULES” Zbigniew Szczechowicz, Słowik ul. Gdańska 187, 95-100 Zgierz, na świadczenie usług z zakresu odławiania bezdomnych i wałęsających się zwierząt domowych oraz ich transport do schroniska - nie przeprowadziła rozeznania cenowego rynku, co prowadzi do wniosku, że nie miała pewności, iż zaoferowane przez ww. podmiot ceny usług są najkorzystniejsze finansowo z usług świadczonych w przedmiotowym zakresie przez inne podmioty. Tożsama sytuacja miała miejsce w przypadku zawartej w dniu 2 stycznia 2018 umowy nr 5/2018 ze Zbigniewem Moraczewskim, prowadzącym działalność gospodarczą pn. Schronisko dla bezdomnych zwierząt domowych „PRZYJACIEL” Kotliska 13, 99-300 Kutno. Należy wskazać, że zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, wydatki powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu

założonych celów; w sposób umożliwiający terminową realizację zadań; w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

2. Uchwała nr V/41/2019 Rady Gminy Góra Świętej Małgorzaty z dnia 10 kwietnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Góra Świętej Małgorzaty na 2019 rok - została podjęta z naruszeniem przepisów art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 638), zgodnie z którym - rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

W zakresie wydatków na system gospodarowania odpadami komunalnym

Stwierdzono, że kwota poniesionych w 2018 roku wydatków na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, przewyższała o 54.539,07 zł wartość uzyskanych dochodów z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych. Zaplanowane w budżecie Gminy Góra Świętej Małgorzaty na 2018 rok wydatki w kwocie 570.398,00 zł, przeznaczone na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, przewyższały planowane dochody w wysokości 542.398,00 zł z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (różnica to kwota 28.000,00 zł), co wskazuje na brak zrównoważenia dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Powyższe naruszało uregulowania określające zasadę zrównoważenia dochodów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w szczególności zawarte w artykule 6k ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.), którymi nałożono na organ stanowiący obowiązek określania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z uwzględnieniem, w szczególności, kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi - w związku z przepisami art. 6r ust.2, 2a, 2b i 2c ww. ustawy.

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje **następujące wnioski pokontrolne:**

1. Dokonać aktualizacji obowiązujących w Urzędzie Gminy zasad rachunkowości, w zakresie określonym przez art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i c ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

2. Zapewnić przestrzeganie postanowień zawartych umów w sprawie pożyczek, w zakresie terminów regulowania wynikających z nich zobowiązań.
3. Przestrzegać przyjętych w jednostce regulacji wewnętrznych w zakresie udzielanych przez Gminę Góra Świętej Małgorzaty pożyczek z budżetu.
4. Księgi rachunkowe zamykać z zachowaniem terminu określonego w art. 12 ust. 4 ustawy o rachunkowości.
5. Zapewnić prawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych Gminy Góra Świętej Małgorzaty oraz Urzędu Gminy, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
6. Ewidencji poszczególnych operacji gospodarczych dokonywać zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w odniesieniu do terminów sporządzania miesięcznych sprawozdań Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej, w zakresie sprawozdań Urzędu Gminy.
8. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, w zakresie potwierdzania wpływu do Urzędu Gminy dokumentacji w formie papierowej.
9. Zapewnić stosowanie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, dotyczącego czynności sprawdzających podejmowanych przez organ podatkowy w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych.
10. Sporządzić plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości obejmującego okres trzech lat, zgodnie z wymogiem określonym w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
11. Przestrzegać art. 267 ust.1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w zakresie danych prezentowanych w informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego za dany rok.
12. Zapewnić podawanie do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, w zakresie wprowadzanych do obrotu lokali użytkowych, zgodnie z wymogiem określonym w art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
13. Zapewnić bieżące podejmowanie czynności windykacyjnych w zakresie należności o charakterze cywilnoprawnym, w celu niedopuszczenia do przedawnienia roszczeń w powyższym zakresie.
14. Zapewnić podejmowanie w ustawowym terminie uchwały w sprawie rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami

wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przestrzegając art. 5a ust. 1 ww. ustawy.

15. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 roku w sprawie dokumentacji pracowniczej.
16. Rozważyć zasadność udokumentowania stosowanych w Urzędzie Gminy procedur udzielania zamówień publicznych o wartości, która nie zobowiązuje do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych.
17. Ustalić stawki i okresy amortyzacji dla wartości niematerialnych i prawnych.
18. Przestrzegać wewnętrznych unormowań zawartych w Instrukcji inwentaryzacyjnej przy przygotowaniu, przeprowadzeniu i rozliczeniu inwentaryzacji składników majątkowych.
19. Zapewnić należyte udokumentowanie i powiązanie z zapisami ksiąg rachunkowych czynności inwentaryzacyjnych, stosownie do wymogu wynikającego z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
20. Przestrzegać przepisów art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt, zgodnie z którym - rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.
21. Podejmować czynności mające na celu zbilansowanie dochodów i wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy Góra Świętej Małgorzaty,
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Góra Świętej Małgorzaty,
3. aa.